

lige sociale Reformere, som jeg her har nævnt, og der kan sikkert ventes andre saadanne Krav fremdragne under denne Debat. Jeg tror nu, at skal der skaffes Pengemidler til Veje til disse Reformers Gennemførelse, bliver det sikkert nødvendigt at spare paa Militærudgifterne. De Forsvarslove, som bleve gennemførte i sidste Samling, regne jeg og mit Parti for at være en Ulykke for Landet, ikke mindst fordi de forhindre en saa omfattende social Lovgivning, som vi kunde ønske. Jeg vil derfor gerne henstille til Regeringen, at den i sine Bestræbelser for at skaffe Pengemidler til disse sociale Love ogsaa vil have sin Opmærksomhed henvendt paa de militære Bevillinger og, som alt nævnt, søge at udskyde alt, hvad der kan udskydes, for at skaffe Pengemidler til sociale Reformers Gennemførelse.

Jeg kan heller ikke tro, at man i saa Henseende skal støde paa uovervindelige Vanskeligheder. Den Opfattelse, at de militære Love ere en Ulykke for Landet, næres jo ikke blot af os, men den deles, som det er velbekendt, af adskillige fra militær Side. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (N. P. Jensen) udtalte saaledes under Forsvarslovenes Behandling, at der i disse Love indeholdtes Bestemmelser, hvis Vedtagelse vilde være en Forbrydelse mod Samfundet. Men i saa Fald maa det ærede Medlem skynde sig med at yde os sin Medvirkning til, at denne Forbrydelse ikke bliver fuldbyrdet. Han maa hjælpe os med at faa disse Forsvarsloves Gennemførelse udskudt; ja, man har jo en ligefrem Pligt til at forhindre, at en Forbrydelse bliver udført. Og der er andre fra militær Side, saaledes en General, der for nylig har udtalt sig i lignende Retning; jeg har læst i et Højreblad, at en General har skrevet, at adskillige af de Bestemmelser, som findes i Forsvarslovene, maatte betegnes som stridende mod sund Fornuft og derhos som faretruende for Landets Fremtid. Naar Forholdet er det, venter jeg, at blandt andet de militære sagkyndige ville skynde sig med at give deres Tilslutning til Socialdemokratiets Krav om at forhindre en Ulykke for Landet ved disse Foranstaltningers Gennemførelse. I saa Fald bliver der forhaabentlig Penge til Formaals, som ville blive til Held og til Lykke saavel for de enkelte fattige Mennesker som for hele Samfundet. Jeg vil derfor henstille til Regeringen, at den paa dette Omraade har sin Opmærksomhed henvendt paa, hvor Penge kunne skaffes til Veje. Jeg

forventer, at de militære sagkyndige, som nu ere saa stærkt imod hele denne Ordning, bl. a. ogsaa ville hilse de Bestræbelser med Glæde, og jeg kan ikke tænke mig, at disse Bestræbelser skulde støde paa stærk Modstand her i Salen og forhaabentlig heller ikke oppe i det andet Ting, hvor man som bekendt, i hvert Fald til en vis Tid, satte overordentlig stor Pris paa, hvad Sagkundskaben mente om militære Foranstaltninger. Maaske vi gennem Besparelser paa de militære Budgetter kunne faa en frodig Reformlovgivning, og dette skal jeg hilse med den største Glæde.

Schack: Nu har der i et Par Dage været talt om vor hjemlige Storpolitik, men Forandring fryder, og jeg vil derfor gaa lidt længere Nord paa; jeg vil foreløbig beskæftige mig med § 25, Udgifterne til Island. Før jeg gaar med til at give min Stemme til disse Bevillinger, vil jeg gerne afæske den høje Regering nogle Oplysninger om Forholdene paa Island.

Siden det islandske Alting i Vinter vedtog Forslaget til Lov om Forbindelse mellem Island og Danmark, har der været Stilhed hernede om det islandske Spørgsmaal, en Stilhed, som imidlertid Forholdene paa Island absolut ikke berettiger til. Det var med Glæde, jeg saa, at Island vedtog dette Forslag, ikke fordi jeg i og for sig var glad ved Forslaget, tværtimod, det er meget yderliggaaende, men fordi derved Kommissionsforslaget, som ellers havde staaet i Fare for at blive vedtaget, ikke blev til noget. Kommissionsforslaget er nemlig efter min Anskuelse et Forslag, der statsretlig og politisk set er krænkende og rent erhvervsmæssigt og kommercielt set er skadeligt for Danmark.

Spørger man nu om Grunden til, at Resultatet blev saa sørgeligt — jeg kalder Udfaldet af Kommissionsforhandlingerne sørgeligt —, skal jeg ikke nægte, at jeg tror, det var, fordi Kommissionens danske Medlemmer, der selvfølgelig vare udmærkede Mænd med den bedste Villie — det var jo Rigets gode Mænd —, vare uden noget som helst Kendskab til islandske Forhold, til dets kommercielle, indrepolitiske og geografiske Forhold, til Erhvervene og Erhvervslivet deroppe, til Stemninger og Tilstande hos Befolkningen. Overfor dem sad en Række yngre energiske islandske Mænd — jeg siger „yngre“ i Forhold til Kommissionens Medlemmer, hvoraf over Halvdelen var mellem 70 og 80 Aar —, yngre Mænd med et indgaaende